

Latvijas pašvaldību pieaugušo izglītības koordinatori iepazīst Igaunijas pieredzi, realizējot pieaugušo izglītības politiku

Publicēts: 02.10.2023.

Izglītībā

Valstī

Latvijas pašvaldību pieaugušo izglītības koordinatori turpina mācīties un gūt jaunu, starptautisku pieredzi, lai veidotu kvalitatīvāku pieaugušo izglītības pārvaldību pašvaldībās. Iesākoties jaunajam darba cēlienam, no š. g. 10. līdz 12. septembrim, Eiropas Savienības Erasmus+ programmas projekta “Nacionālie koordinatori Eiropas programmas ieviešanai Latvijas pieaugušo izglītībā” ietvaros, 17 pašvaldību (Talsu, Dienvidkurzemes, Madonas, Valmieras, Saldus, Liepājas, Varakļānu, Līvānu, Mārupes, Smiltenes, Rīgas, Preiļu, Dobeles, Salaspils, Ķekavas, Tukuma un Kuldīgas) pieaugušo izglītības koordinatori devās mācību braucienā uz Igauniju - Sāremas un Muhu pašvaldībām. Mācību braucieni organizēja Izglītības un zinātnes ministrijas Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta vecākā eksperte - projekta vadītāja Laura Iveta Peniga.

Mācību brauciena mērķis bija iepazīt Igaunijas pieredzi kā tiek īstenota pieaugušo izglītības politika valstī un iepazīties ar pašvaldību piedāvātajām mācību iespējām pieaugušajiem iedzīvotājiem. Pieaugušo izglītības koordinatori tikās arī ar Sārema un Muhu pašvaldību pārstāvjiem, lai pārrunātu, kā tiek nodrošinātas mācību iespējas pieaugušajiem un kā veicināt iedzīvotāju iesaisti mūžizglītības aktivitātēs, īpaši, kuriem trūkst darba tirgus prasībām atbilstošas prasmes. Koordinatori apmeklēja Kuressaare pieaugušo ģimnāziju un Kuressaare profesionālās izglītības centru.

Šajā mācību braucienā liels uzsvars tika likts uz pašvaldības lomu kā partnerim, lai tiktu īstenota pieaugušo izglītības politika valstī.

Pieredzes apmaiņas brauciena sākumā koordinatori apmeklēja Kuressaares pieaugušo ģimnāziju, kur mācās gan jaunieši, gan pieaugušie, sākot no 8. klases. Šajā izglītības iestādē tiek īstenota gan formālā, gan neformālā izglītība un iespēja mācīties ir ikvienam: gan jauniešiem, gan pieaugušajiem, kuri nav ieguvuši pamata vai vidējo izglītību. Izglītības process notiek gan dienas maiņā, gan vakara, kā arī attālināti vai hibrīda modelī. Skola piedāvā arī mācību asistentus, ja ir nepieciešama individuāla pieeja vai izglītības procesā atgriežas pēc ilga pārtraukuma. Realizējot izglītības procesu, tiek ņemtas vērā audzēkņu vajadzības un ir pārdomāts, kā pēc iespējas efektīvāk motivēt izglītojamo iegūt pamata un vidējo izglītību. Valsts mērķis ir veicināt iedzīvotāju, kuri ir ieguvuši vismaz pamata izglītības pakāpi, skaita pieaugumu, jo šobrīd cilvēku skaits, kuri pārtraukuši mācības pirms iegūta pamatzglītība, ir salīdzinoši liels un aptuveni 20 % Igaunijas valsts iedzīvotājiem ir tikai pamata vai zemāka līmeņa izglītība. Iemesli, kāpēc tiek pārtrauktas mācības pirms iegūta pamatzglītība, ir dažādi, bet valsts strādā pie tā, lai iedzīvotāji vēlētos atgriezties mācību procesā un iegūtu vismaz pamatzglītību un pēc tam vidējo vai profesionālo izglītību. Kā saka Igaunijas skolu pārstāvji – “jo izglītotāks iedzīvotājs, jo vairāk viņš var dot ekonomisko pienesumu valstij un veicināt labklājību valstī”.

Kuressaares pieaugušo ģimnāzijā šajā mācību gadā mācās 260 audzēkņi un viņu vecums ir no 16 līdz 47 gadiem. Audzēkņiem ir iespēja apmeklēt arī brīvās izvēles mācību priekšmetus, atkarībā no intereses, - reliģijas vēsturi, jūras zinības, somu valodu, projekta vadību, tūrisma vadību, finanšu pratību u. c. Šie mācību priekšmeti piedāvāti atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām, kā arī, lai veicinātu konkurētspēju darba tirgū.

Kuressaarē darbojas arī Kuressaares Tautskola, kura ir viena no 13 Igaunijas Tautskolām. Skolai ir piešķirta Eiropas kvalitātes zīme, kas apliecina, ka īstenotās programmas atbilst prasībām attiecībā uz pieaugušo neformālās izglītības kvalitāti. Skola piedāvā vairāk kā 40 dažādus kursus un nodarbības un vidēji gadā tos apmeklē ap 1000 iedzīvotāju no Sāremas un citiem Igaunijas reģioniem. Nodarbību tēmas tiek pielāgotas iedzīvotāju mācību interesēm un aktualitātēm pasaulē. Vispieprasītākās nodarbības pagājušajā gadā bija dārzkopība, floristika, valodu (somu, angļu un igauņu), par bērnu audzināšanu un radošās meistarklases. Iedzīvotājiem ir neliels līdzmaksājums par nodarbības apmeklējumu un īstenošanas formas ir dažādas – gan klātienē, gan attālināti, gan hibrīda veidā. Iedzīvotāji novērtē iespēju mācīties un pilnveidot savas prasmes, būt kopā ar citiem, kuri vēlas mācīties.

Mācību pieredzes vizīte turpinājās Kuressaare profesionālās izglītības centrā, kur profesionālo izglītību iegūst gan jaunieši ar pamatzglītību, gan vidējo, kā arī pieaugušie, kuri vēlas iegūt jaunu profesiju. Skola piedāvā mācību programmas atbilstoši darba tirgus pieprasījumam un vietējās salas vajadzībām. Īpaši liels audzēkņu skaits izvēlas mācīties informāciju un komunikāciju tehnoloģiju, kokapstrādes, modes dizaina un skaistumkopšanas programmās. Mācības šajā izglītības iestādē ir bez maksas neatkarīgi no tā, vai audzēknis ir jauniešs vai pieaugušais. Katrs izglītības iestādes audzēknis saņem stipendiju 60 eur apmērā, ir iespēja dzīvot dienesta viesnīcā un skola nodrošina bezmaksas transportu. Šajā skolā ik gadu ap 300 audzēkņu uzsāk mācības un liela daļa no tiem ir pieaugušie, kuri paralēli darbam mācās un apgūst jaunu profesiju. Iegūtā profesionālā izglītība ir konkurētspējīga un apgūtās prasmes atbilst darba tirgus vajadzībām. Skolai ir ļoti laba materiāltehniskā bāze un studenti mācās pie savas jomas speciālistiem, tāpat arī ir iespēja doties praksēs ārpus Igaunijas, ko izmanto gan jaunieši, gan pieaugušie. Tikšanās laikā liels uzsvars tika likts uz pieredzes apmaiņu par to, kā veicināt prasmju pilnveidi un izaicinājumiem, strādājot ar audzēkņiem, kuri ir pieaugušie.

Turpinājumā Latvijas pašvaldību pieaugušo izglītības koordinatori apmeklēja vietējo pašvaldību, kur tikās arī ar Igaunijas pieaugušo izglītības asociācijas "Andras" pārstāvjiem. Nevalstiskā organizācija "Andras" dibinātā 1991. gadā ar mērķi veicināt pieaugušo izglītības attīstību Igaunijā un sniegt atbalstu pieaugušo izglītības politikas īstenotājiem. Organizācijā darbojas 65 biedri un, sadarbojoties ar valsts un pašvaldību institūcijām, tiek īstenota pieaugušo izglītības politika Igaunijā. Tikšanās laikā bija iespēja uzzināt, ka arī pašvaldība aicina iedzīvotājus būt aktīviem un mācīties, kā arī iešūstīties brīvprātīgo koordinātoru tīklā, lai veicinātu iedzīvotāju vēlmi mācīties mūža garumā. Pateicoties organizācijai "Andras", Igaunijā ir izveidots plašs un koordinēts brīvprātīgo tīkls ar mērķi informēt vietējo sabiedrību par pieaugušo izglītības iespējām un aktivitātēm.

Mācību vizītes laikā tika apmeklēta arī Muhu pašvaldība, kur bija iespēja tikt ar domes priekšsēdētāju un viņa vietnieci izglītības un kultūras jautājumos, apmeklēt jauniešu centru, kur arī pieaugušie apmeklē mūzikas nodarbības un izmanto sporta infrastruktūru, kā arī viesoties pieaugušo praktisko prasmju mājā. Muhu pašvaldība piedāvā pieaugušajiem iedzīvotājiem iespēju saņemt vienreizējo stipendiju (no 200 eur), ja mācās, neatkarīgi no izvēlētajām studiju programmas, kā arī veicina vietējo uzņēmēju vēlmi mācīties un pilnveidot savu produktu/pakalpojuma piedāvājumu. Tāpat iedzīvotājiem ir iespēja apgūt jaunas prasmes darbojoties kopīgi pieaugušo izglītības praktisko prasmju mājā, kur vienlaicīgi tiek atjaunota vēsturiska ēka un apgūtas jaunas prasmes.

Mācību vizītes laikā kopā ar igauņu kolēģiem tika diskutēts par to kā veicināt iedzīvotāju vēlmi mācīties, apgūt jaunas prasmes un būt līdzatbildīgiem par valsts ekonomisko izaugsmi un labklājību. Tāpat tika pārrunātas turpmākās sadarbības iespējas un kopīgu Erasmus+ projektu veidošana.

Paldies Igaunijas kolēģiem par kopā pavadīto laiku un iegūto jauno pieredzi. Uz tikšanos Latvijā!

Latvijas pašvaldību pieaugušo izglītības koordinātoriem ir iespēja mācīties un pilnveidot savu profesionālo kompetenci Eiropas Savienības Erasmus+ programmas projekta "Nacionālie koordinātoru Eiropas programmas ieviešanai Latvijas pieaugušo izglītībā" ietvaros. Projekta laikā ir iespēja apgūt teorētiskās zināšanas par pieaugušo izglītības tēmām, kā arī doties pieredzes apmaiņā uz dažādām pašvaldībām un iepazīt klātienē kā tiek organizēta pieaugušo izglītība.

Informāciju sagatavoja

[Preiļu novada Izglītības pārvalde](#)

Solvita Ķibere

Izglītības darba speciāliste-pieaugušo, karjeras un neformālās izglītības speciāliste -
207.kabinets

 [+371 26162423](tel:+37126162423)

